

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sect. I. Prima propositio est è libro Jansenij excerpta, non dolosè avulsa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

CAPUT PRIMUM.

*De facto Iansenianæ primæ quoad
Litteram.*

SECTIO PRIMA.

*Prima propositio damnata est è libro Cor-
nelij Iansenij excerpta, non loco suo
dolosè avulsa & exhibita.*

ORatores Episcoporum Galliæ in brevissi-
ma quinque propositionum in varios sen-
sus distinctione oblata SS. D. Innocentio Papæ
X. primam propositionem Jansenianam ita po-
nunt. *Aliqua Dei precepta hominibus justis volen-
tibus & conantibus Secundum præsentes quas
habent vires sunt impossibilia. Deest quoque gratia
quæ possibilia fiunt.*

Hanc, quia caret dispunctione seu commate
dixerunt à loco suo dolosè avulsam & exhibitam.
Sed esto ita exhibita fuisse; nîl mali doli, quod
Jansenio officeret, admissum foret, cum in Jan-
senii sensu propositio librata & judicata sit, ad
quem ab errore vendicandum inaniter à com-
matis aut dispunctionibus azylum quæritur.
Nam cum Jansenius non absolutam omnimo-
damque, qualem *Manichæi*, *Calvinistæ*, & *Lu-
therani* commenti sunt, impossibilitatem adstruxer-
it; nîl juvat commata poni vel intermitti, pa-
rumque interest, illud tò *impossibile* applies his
vocabus: *Secundum præsentes quas habent vires ;*
five conantibus & volentibus, ut mox patebit.

Pro-

DE PROPOSITIONE I. 207

Propositio damnata sic sonat: *Aliqua Dei precepta hominibus justis volentibus, & conantibus, secundum praesentes, quas habent vires, sunt impossibilia; deest quoque gratia, quæ possibilia fiant.*

Editio libri cui titulus: *Augustinus de anno 1640.*

sic ex hibet: *eße præcepta quædam quæ hominibus L.3. de Grat. non tantum infidelibus &c. sed fidelibus quoque Chr.c.13. & justis, Volentibus, conantibus secundum præ- pag 334. sentes quas habent vires, sunt impossibilia; deesse quoque gratiam, quæ fiant possibilia.*

Arnaldus ita damnatam refert: *Quædam præ- Arnaldus in cepta justis volentibus & conantibus secundum præ- question. sentes quas habent vires esse impossibilia deesse quo- juris sect. 4. que illis gratiam quæ possibilia fiant.* Sic tamen sonantem damnabilem censet idem Arnaldus, licet alio quam Jansenii sensu. Imò sic Jansenium repræsentat acerrimus ejus vindicta Palladius in spongia notarum. V. Propos. pag. 26. Neque de littera scrupulosius agendum concedit, modo subjectum ei sensum innoxium reddat, quod se evicisse autumat dum lucide demonstraverit Jansenium *absolutam impossibilitatem* numquam cum Hæterodoxis afferuisse; ut proinde injuria Perduellum Ecclesiæ classi accenseatur. Sed hoc probando nîl profecit contra Ecclesiæ definitionem, utpote quæ Jansenianam non ut veterem, sed ut novam veritati vetustæ inimicam hæresim profligatam voluit.

Neque propositionem ex cap. 13. excerptam oblitterat multifaria, quam admittit Jansenius cap. 15. *possibilitas*, ni velis Pallinodiam cecinisse, (quod non admittent propositionis famosæ Patroni) signanter ubi agit de illis qui tantum aliquid gratiæ sunt consecuti; quia possibitas illa remotior est, quam ut damnatam possit ab errore vindicare. Proinde inanis est criminatio Panegyristæ Jansenium defensantis, & propositiones

208 LIBER SECUNDUS

pag. 342.

tiones oppositas quinque damnatis oggerentis ,
dum oppositam primæ seu contrariam excerptit
ex cap. 15. libri 3. de gratiâ Christi Salvatoris
ubi Jansenius ita differit : *Respondemus præcepta
Dei esse homini possibilia , seu posse ab homine fieri ,
& consequenter potest ea homo facere.* Etenim si jam
justificatus est , habet Charitatem seu bonam volun-
tatem , per quam Deum diligere , & consequenter
totam legem implere potest : plenitudo enim legis est
dilectio , inquit Apostolus . Si autem fidelis quidem ,
sed nondum justificatus est ; habet aliquid bona voluntatis
quatenus credit : nam ubi est initium fidei est
etiam initium bona , hoc est piæ voluntatis . Per hanc
autem potest mundari , potest uberioris auxilium invo-
care , & consequenter rectè pieque vivere .

Si namque hæc possilitas sat momenti habe-
re visa est Jansenio , ut Præcepta possibilia
fiant , quomodo se abduci passus est , ut non
tantum justis , sed & justis volentibus & conanti-
bus præcepta servare , ea dixerit *impossibilia* , gra-
tiamque subductam , quâ possibilia fiant ? Anne
conantibus volentibusque impossibile duxerit ,
quod nondum volentibus , imò nondum justifi-
catis esse possibile tam disertè pronuntiavit ? Er-
gò crescente gratiâ , si Viis placet , ipsa præcep-
torum possilitas decrevisse censenda erit . Igi-
tur aut Jansenius sui immemor , aut poenitens
exitit , aut possilitatem cap. 15. ad mitigan-
dum dicti rigorem assertam ut remotam nimis
atque insufficientem statuit .

Exerte atque diffusè cap. 13. ex S. Augustino ,
qui usus fuerat voce *non posse* homines sive justos
sive peccatores aliquâ facere , & ideò *petere ut
possint* , evictum dare voluit : Primum , esse quæ-
dam homini præcepta secundum statum & vires
in quibus constitutus est , impossibilia . Secun-
dum , non adesse semper gratiam , quâ possumus ,
hoc

DE PROPOSITIONE I. 209

hoc est, quo eadem illa præcepta implere sufficiamus . . . tertium hanc impotentiam reperi pag. 325.
 non solum in excæcatis, obduratis & infidelibus . . . sed etiam fidelibus & justis, qui & fidem Christi & charitatem justitiae suscepérunt. . . Quartum hanc impossibilitatem fidelibus accidere, non tantum quando nolunt præcepta facere: sed etiam quando volunt . . . hæc igitur omnia (concludit) plenissimè planissimèque demonstrant, nihil esse in Sancti Augustini Doctrinâ certius ac fundatius, quam esse præcepta quædam quæ hominibus, non tantum infidelibus, excæcatis, obduratis, sed fidelibus quoque & justis volentibus, conantibus secundum præsentes quas habent vires, sunt impossibilia; deesse quoque gratiam quâ siant possibilia. Hoc pag. 334.
 enim S. Petri exemplo aliisque multis manifestum esse, qui tentantur ultra quam possint sustinere. Et cap. 19. nihil celebrius in Augustino, quam quosdam à divino adjutorio deseriri, etiam justos ex occultis judiciis Dei . . . hanc doctrinam si rectè apprehenderent, statim cernerent nihil absurdum pag. 363.
 esse, si talis gratia sufficiens non detur justis. Fundatur hæc doctrina in altero Principio, quo putat idem Janlenius, nullum Christi gratiam effectu operis ad quem efficiendum voluntati datur, ullâ voluntatis pervicacia frustrari, prout docet l. 3.
 de gratiâ Christi S. cap. 4. quod Et hæc sufficiens gratia juxta doctrinam ejus solidissimam non est alia, nec, ut videtur sine errore alia dici potest quam illa pag. 262.
 quæ voluntatem facit facere, & in ea operatur velle & operari. cap. 5. Hinc fluit Janseniana illa impossibilitas seu impotentia in justos volentes conantesque præcepta servare, sed nondum re ipsa servantes, orare desiderantes, sed nondum quomodo & quantum orandum est revera orantes. Prorsus ergo remota & peregrina debet Janse-

O
nie

210 LIBER SECUNDUS

nio fuisse potestas illa multo ex capite claudicans
quam cap. 15. objecto comminiscitur idem Jan-
senius.

SECTIO III.

*Jansenius stylo propositionis primæ Sa-
cræ Tridentinæ Sanctionis temerator
esse videtur.*

Sess. 6.
cap. 11.

QUAMQUAM inficias eam Jansenianam pro-
positionem Lutherano vel Calviniano Er-
roneo sensui subjectam , atque in illorum
sensu ab Innocentio X. aliisque Pontificibus A-
postolicis damnatam , Equidem non video quo
jure Jansenius innoxius sit à violatione Triden-
tinæ prohibitionis hujus : *Nemo temerari à illâ &
à Patribus sub Anathemate prohibitâ voce uti : Dei
præcepta homini justificato ad observandum esse im-
possibilia.* Jansenius enim non modo *justificatis
seu justis, sed etiam justis volentibus & conanti-
bus afferit aliqua præcepta Dei esse impossibilia,
deesse quoque gratiam quâ possibilia fiant.* Neque
obstat additio Jansenii : secundum præsentes quas
habent vires : *Quia equidem impossibilia nuncu-
pat, & impossibilia impossibilitate quæ potesta-
tem auferat, & omnimodam orandi & agendi
impotentiam invehat, necessitatemque prævari-
candi præcepta inducat ; quæ ad eam sufficit im-
possibilitatem quam Patres Anathemate dignam
censuerunt.* Neque enim Manicheam solum
impossibilitatem peccandique necessitatem ex-
horruere Patres, sed & eam quam Pelagiani Ca-
tholicis objecérunt afferentibus naturam sine
gratiæ adjutorio neutiquam sufficere ad manda-
ta Dei servanda. Naturæ quidem quâ tali & se-
gregi